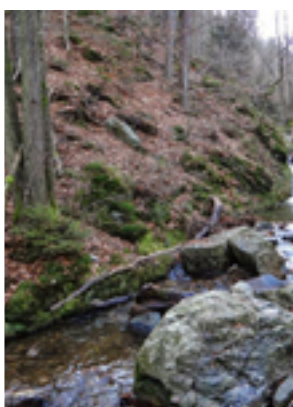
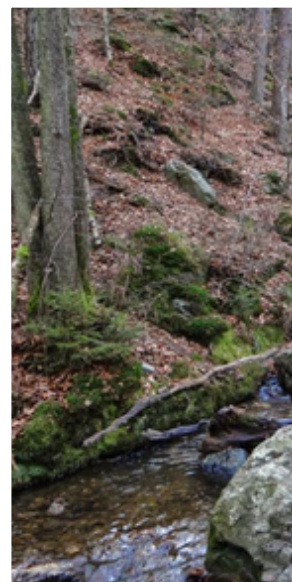
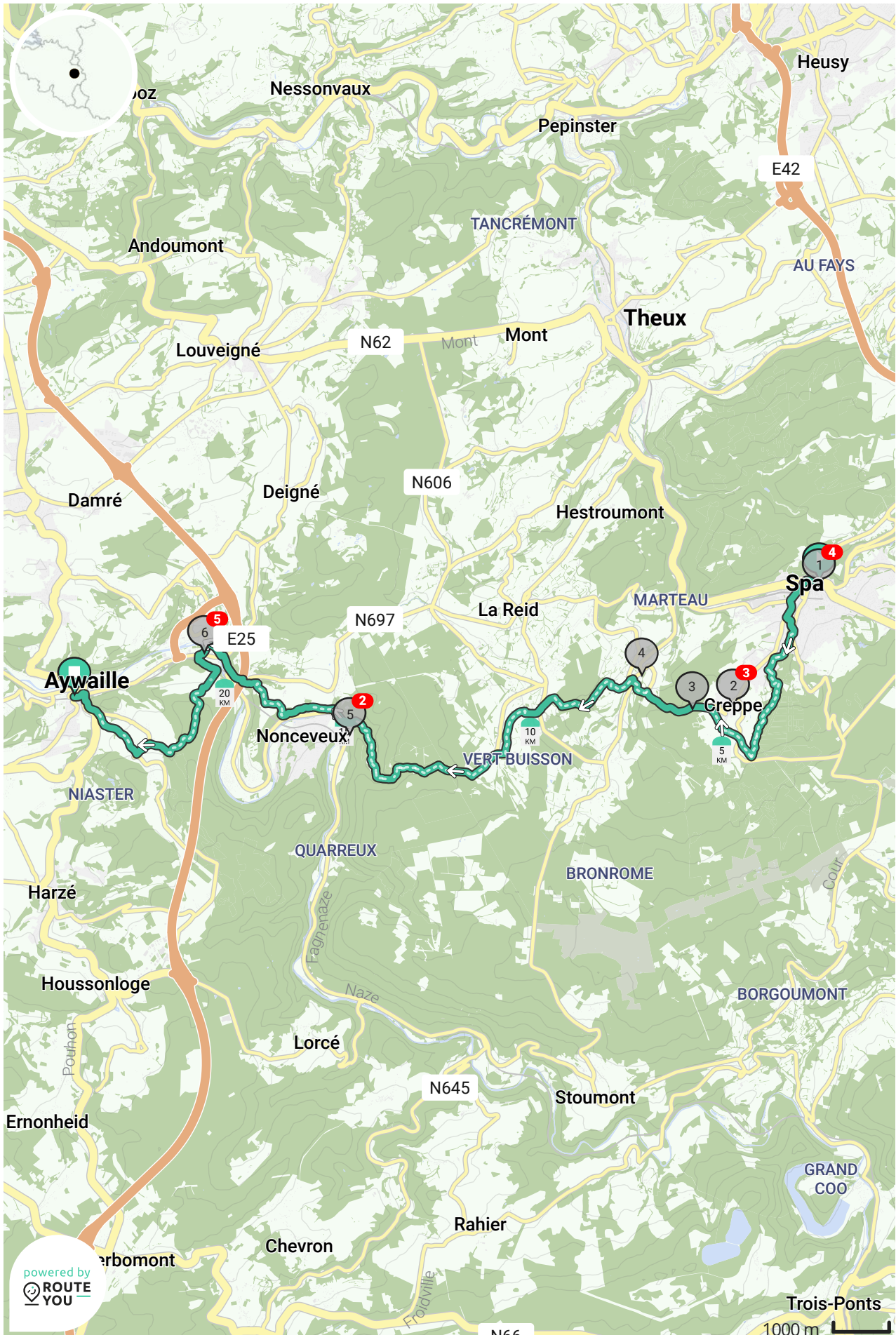

GR15 Spa - Aywaille

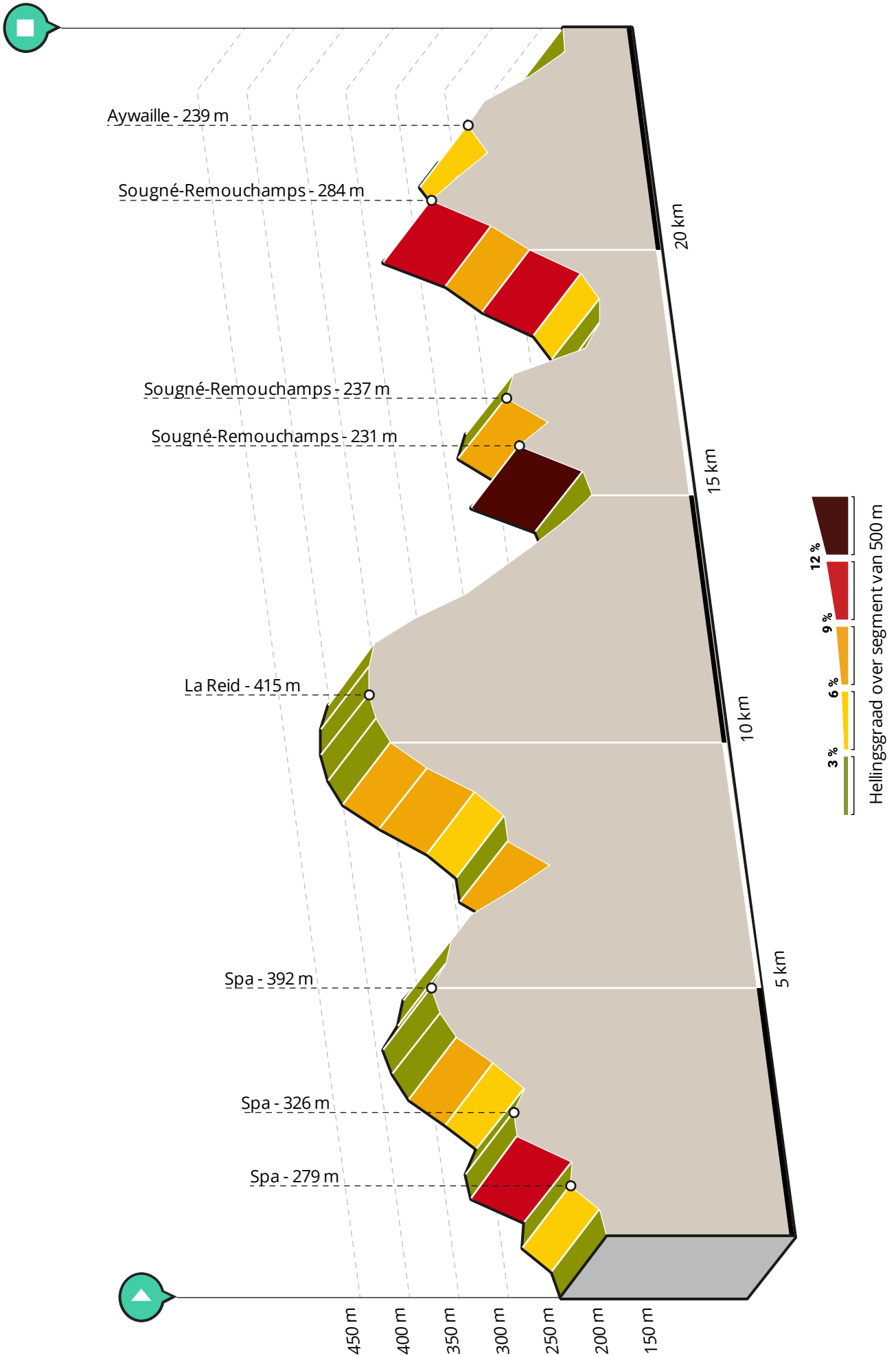
Deze route wordt jou aangeboden door

Katleen

map data: © OpenStreetMap Contributors; Cartography: © RouteYou

GR15 Spa - Aywaille

↔ Lengte: 24.5 km

↗ Stijging: 713 m

📊 Moeilijkheidsgraad: 9/10

Routebeschrijving

Van Place de la Gare 5, 4980 Trois-Ponts, België

Naar Rue Alphonse Gilles 14, 4920 Stoqueu, België
Routing Kortste - OSM

Bezienswaardigheden

Maison Charlier

- Afstand langs route: 0.0 km

Afbeelding 1: Maison Charlier (Bron: *Willem Vandenameele*)

Afbeelding 2: Maison Charlier (Bron: *aboutartnouveau*)

Afbeelding 3: Maison Charlier (Bron: *aboutartnouveau*)

In het centrum van Spa bevindt zich het Maison Charlier, ook bekend als Garage Bourguet, het werk van architect Gustave Charlier (1848-1922), dat wordt beschouwd als een van de mooiste Art Nouveau-huizen in de provincie Luik.

De pastelgroene kleuren en het ijzerwerk trekken de vegetarische kaart. Een van de eerste dingen die in het oog springt, is de kleur van het huis. De geglazuurde bakstenen van de gevel zijn tinten van jade en pastelgroen. En dan zijn er nog de bloemen.

Er zijn drie keramische tegeltableaus met klaprozen in de top van de gevel. Er zijn muurankers met zonnebloemen, smeedijzeren balkons met bloemen en zelfs de metalen panelen onder de erker zijn versierd met bloemen.

Het werd gebouwd tussen 1900 en 1902. Gustave Charlier (1848-1922) was timmerman, architect en professor aan de Academie voor Schone Kunsten van Luik. Het project werd gebouwd in opdracht van Victor Collard, industrieel en vice-voorzitter van de handelsrechtbank van Luik.

Op dit adres is heden te dage Antiquités François Compère gevestigd, een antiquair gespecialiseerd in Chinese en Aziatische kunst, zilverwerk, glaswerk (Val Saint Lambert , Gallé , Daum....) ,beeldhouwwerken, schilderijen, klokken, horloges...

Zie: François Compère (proantic.com)

Spa Art Nouveau, 'make over' van een 18e-eeuws gebouw

- Afstand langs route: 0.0 km

Dit is een voorbeeld van een woning die dateert uit de 18de eeuw maar in het begin van de 20ste eeuw gerenoveerd werd en waarbij Art Nouveau motieven werden gebruikt. Op het einde van de 19de eeuw

Afbeelding 4: Spa Art Nouveau, 'make over' van een 18e-eeuws gebouw (Bron: *Jan Rymenams*)

Afbeelding 5: Spa Art Nouveau, 'make over' van een 18e-eeuws gebouw (Bron: *Jan Rymenams*)

Afbeelding 6: Spa Art Nouveau, 'make over' van een 18e-eeuws gebouw (Bron: *Jan Rymenams*)

komt het gebruik in voege om cement als gevelbepoistering aan te wenden. Dit cement werd plastisch gebruikt om bijvoorbeeld de vensteromlijstingen en de stenen in de gevel te suggereren maar ook om decoratieve elementen aan te brengen zoals bloemen, gestileerde en krullende plantaardige onderwerpen of vrouwenhoofden met lange haren. Dit vereiste van de cementeerder een bijzondere artistieke vaardigheid. In deze gevel contrasteren de bruinkleurige decoraties contrasteren met de witte achtergrond. Ook de balkons werden aangepast met smeedijzer met op de plantenwereld geïnspireerde

thema's.

Gebouw casino van Spa

- Afstand langs route: 0.05 km

Afbeelding 7: Gebouw casino van Spa (Bron: *Willem Vandenameele*)

Al sinds de 16e eeuw beschikt Spa over natuurlijke – volgens eigen zeggen – genezende waterbronnen.

De plaats groeit uit tot een geonim voor plekken met een natuurlijke waterbron waarvan wordt geclaimd dat deze een genezende werking heeft. Vanaf de 18e eeuw raakt het plekje eveneens bekend door haar casino en opnieuw heeft Spa een primeur in huis. In 1762 wordt begonnen met de bouw van het Casino de Spa. Het doel is om een luxe oord te creëren voor de lokale elite. Dat betekent een complete ontmoetingsplaats met balzalen, theaters en speelzalen.

In 1774 wordt het opgeleverd: het eerste casino te wereld opent zijn deuren. Aanvankelijk gaat het voor de wind, totdat de revolutie van Luik aanbreekt, waarbij er verschillende branden woeden en er een verbod op gokken in België komt. Ook in de 20e eeuw moet het casino het ontgelden. Na een hevige brand in 1917 volgt een grondige renovatie die maar liefst 10 jaar duurt. In 1980 en 1981 volgen nog twee renovaties die de oude glorie tijden weer moeten doen herleven. Het resultaat? Dat je bij het binnenlopen aan alles merkt dat we het hier hebben over 250 jaar historie. Oude glorie, het heeft wel wat. Bij het binnenrijden van het stadje Spa zie je vanaf de hoofdweg al het oude, prachtige gebouw liggen. Daarmee scoort het casino niet alleen bij liefhebbers van kansspelen, maar ook bij de geïnteresseerden in

architectuur en cultuur. Alleen de gedachte al dat dit casino bijna 250 jaar oud is roept een bijzonder gevoel op. Het gebouw zelf beschikt over zalen voor zakelijke evenementen, privé-feesten, exposities, verjaardagen én natuurlijk waar het allemaal omgaat: de speelzalen zelf.

Wist je dat?

- Het Spa Casino bijna 100 jaar ouder is dan het fameuse Monte Carlo Casino. Het casino in Monaco werd "pas" in 1863 opgeleverd.

- Het huidige aanzicht van het casino dateert alweer van 1918. Toch is het casino een aantal keren gerenoveerd, onder meer vanwege verwoestende branden. De laatste grote renovatie dateert van 1980-1981.

- Het initiatief voor het casino kwam van de 2 burgemeesters van de stad. In opdracht van Xhrouet Lambert en Gérard de Leau werd in 1762 begonnen met de bouw.

Medaillon Albert I - Spa

 - Afstand langs route: 0.07 km

Afbeelding 8: Medaillon Albert I - Spa (Bron: *Willem Vandenameele*)

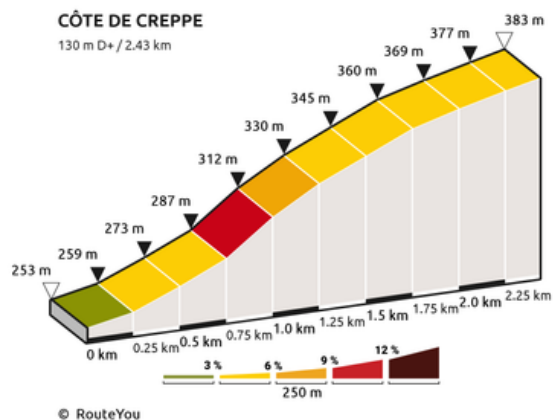
Dit bronzen medallion portret is bevestigd aan een rots. Het beeldt koning Albert I uit. Het staat aan het Casino van Spa.

Het is een werk van Eugène De Bremaecker, een Belgisch beeldhouwer en medailleur.

Als leerling van Victor Rousseau en Julien Dillens was hij de auteur van talrijke werken in binnen- en buitenland. Hij is vooral bekend om zijn officiële bustes en dansers. Hij beeldhouwde ook de officiële buste van koning Albert I.

Côte de Creppe

 - Afstand langs route: 4.93 km

Afbeelding 9: Côte de Creppe

Côte de Creppe
Beklimmingscode van RouteYou : D_3_d

Croix Ansay - Creppe

 - Afstand langs route: 5.32 km

Afbeelding 10: Croix Ansay - Creppe (Bron: *Willem Vandenameele*)

Ongeveer vijftien kruisen zijn verspreid in het dorp Creppe en omgeving.

Het meest emblematische, de Croix Ansay, troont op het plein niet ver van de kerk. Het monument van Hubert Ansay bestaat uit een stenen kruis versierd met een Christus; het is omgeven door een omheining van steen en gietijzer. Daar is een

inscriptie gegraveerd: IHS IN MEMORY OF HUBERT ANSAY 1837. Dit kruis is het resultaat van een wens. Hubert Ansay, geboren in Creppe op 30 april 1792, was een groot reiziger. Op een dag bevond hij zich in levensgevaar (een schipbreuk) en deed hij een gelofte om te betalen voor de oprichting van een kruis in zijn dorp als hij gered zou worden. Terugkerend naar Creppe, liet hij het kruis oprichten zoals hij had beloofd. Daarna, wanneer zijn leven in gevaar was, deed hij een wens. Zo ontving het dorp verschillende schenkingen (in 1838 de kapel werd uitgerust met een toren om een tweede klok te plaatsen en in 1864 bood hij de parochie de grond aan waar de huidige begraafplaats zich bevindt). Hubert Ansay stierf op 13 maart 1866.

Drinkbak rue de l'église - Creppe

2

- Afstand langs route: 5.38 km

Afbeelding 11: Drinkbak rue de l'église - Creppe
(Bron: *Willem Vandenameele*)

Voor dat de mogelijkheid bestond om het vee en de paarden te drinken op stal of in de weide, was het noodzakelijk om de kudde verschillende keren per dag naar een plek te leiden om te drinken. Dit was een zware en tijdrovende karwei.

In de dorpen die te ver verwijderd waren van een rivier of vijver dienden de dieren hun dorst te lessen aan de voorziene drinkbakken (die bevoorraadt werden door de dichtstbijgelegen bron).

Er bestaan 2 types rechthoekige drinkbakken. De ene hebben een dubbel bekken; de overloop van het eerste bekken bevoorraadt het tweede. Deze bakken werden waarschijnlijk ook als wasbekken gebruikt. De andere, de oudere bakken, hebben slechts één

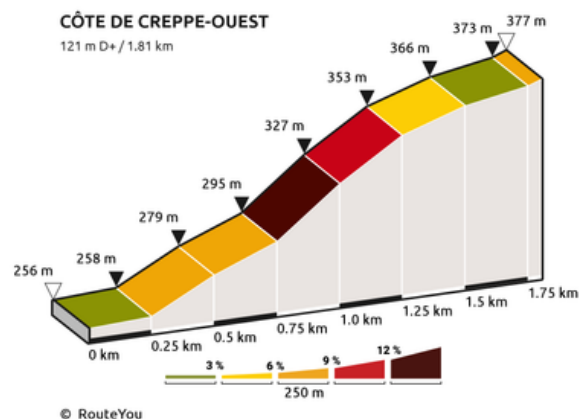
bekken.

Côte de Creppe-ouest

3

- Afstand langs route: 5.94 km

Afbeelding 12: Côte de Creppe-ouest

Côte de Creppe-ouest

Beklimmingscode van RouteYou : D_3_c

Eglise Saint-André - Winamplanche

4

- Afstand langs route: 7.25 km

Afbeelding 13: Eglise Saint-André - Winamplanche
(Bron: *Willem Vandenameele*)

In 1710 kregen de inwoners van Winamplanche toestemming om een kapel te bouwen.

De bouw eindigt in 1714, maar ze zal pas in 1729 worden ingewijd. Ze nam een deel van de huidige tuin van de pastorie in beslag. De parochie van Winamplanche werd opgericht in juli 1842. Ze omvat

Winamplanche, Marteau, Haftay, Vieux Pré en Sur le Thier. Ze hangt af van 3 gemeenten: La Reid, Spa en Theux.

Zodra hij in 1843 in zijn nieuwe parochie aankwam, beseftte pastoor Chevolet hoe vervallen de oorspronkelijke kapel was. Hij zal dan alles in het werk stellen om een nieuw pand te bemachtigen. Het zal echter tot 1854 moeten wachten voordat de Conseil de Fabrique de plannen voor de nieuwe kerk van architect Delsaux goedkeurt. De bouw werd in 1857 gegund aan de aannemer Jacques Monville die in Sur le Thier woonde. Het was in december 1859 dat het nieuwe gebouw werd ingezegend. Ze is opgericht onder de bescherming van Saint André. De kerk wordt, net als de primitieve kapel, voorzien van 2 klokken.

 Ninglinspo
Aywaille, Sogné-Remouchamps, Luik

 - Afstand langs route: 15.13 km

Afbeelding 14: Ninglinspo (Bron: *Edmond&Rita*)

De merkwaardige naam 'Ninglinspo' is het gevolg van een schrijffout van Franse cartografen die een flink aantal plaatsnamen verdraaiden in het 'Ourthe-departement' welke in 1876 bij ons gecreëerd werd. Zij verwisselden de naam van de stroom met de naam van het stuk grond daar waar de beek in de 'Amblève' stroomt. Dit stuk grond heette: "En Inglin spau" d.w.z. bij de bron van Inglin, naam van de persoon waarvan men het spoor bijster is. De originele naam van de beek is in feite 'Le Doulnoux' (in het Latijns: Dulnosus) welke laat zien dat hij van een elzenbos afkomstig is. In de charte van 'Sigebert III' uit 647 wordt deze naam al genoemd.

 Vallei Van De Ninglinspo
Sedoz 27, Aywaille

 - Afstand langs route: 15.3 km

Afbeelding 15: Vallei Van De Ninglinspo (Bron: *Tourisme Liège*)

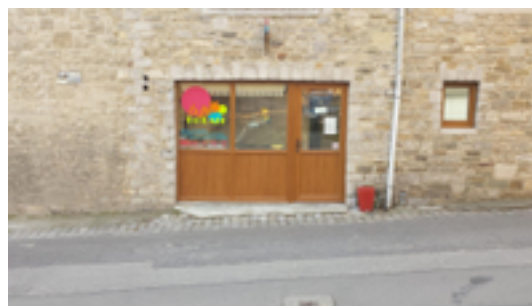
De vallei van Ninglinspo.

Ninglinspo is de enige bergstroom van België en slingert door de Ardennen vallei van Vert-Buisson tot Nonceveux, door een betoverende wereld van steile paadjes en geologische bijzonderheden. Gevormd op de plek met de naam 'La fourchette' (de vork) door de beekjes Les Blanchés Pierres en Le Hornay, baant de Ninglinspo zich 3,5 km lang een weg tussen enorme kwartsietblokken, met een helling van 7,5%. Het werk van Ninglinspo in dit ruige valleitje zorgt voor diverse watervallen en bassins met namen om van te dromen, zoals Bain de Diane, Bain du cerf, Bain de Vénus ... Ninglinspo is een unieke bezienswaardigheid voor jong en oud!

- Natuurreservaat
- Panorama, belvédère, landschap
- Site / Natuurreservaat

 Bulles De Lait
Rue du Broux 7, Aywaille

 - Afstand langs route: 19.01 km

Afbeelding 16: Bulles De Lait (Bron: *Tourisme Liège*)

Afbeelding 17: Bulles De Lait (Bron: *Tourisme Liège*)

Afbeelding 18: Bulles De Lait (Bron: *Tourisme Liège*)

Kaastyp(en) : Verse kaas

Marjorie Lebre is jong. Toen zij merkte dat de mensen van haar leeftijd amper wisten wat kaaswringel is, besloot zij om zich hierin te gaan specialiseren. Nu produceert zij kaaswringel, maar ook "surprises van de chef". Dit zijn nagerechten op basis van kaaswringel en fruit, koffie, vanille, chocolade of speculoos. Verder verkopen Marjorie en haar man Daniel yoghurt, boter en ijs.

Bezoek: nee

Verkoop: ter plaatse, maandag t/m donderdag van 14 tot 20 u, en

vrijdag t/m zondag van 14 tot 21 u, en via de COP, een kruidenierswinkel

in Ferrières die enkel producten verkoopt die binnen een straal van max.

40 km zijn geproduceerd

-Boerderijproducten en conserven

-Kaas

-Ijs/sorbet

-Melk en afgeleide producten

Eglise Immaculée Conception

 - Afstand langs route: 19.05 km

Aan de oevers van de Amblève, omringd door een oude begraafplaats en met aan de ingang twee grandioze kastanjelaars, zal deze kerk in de smaak

Afbeelding 19: Eglise Immaculée Conception (Bron: *Wizpr.guide*)

vallen bij de liefhebbers van eenvoudige plattelandstaferelen.

De eerste blik valt op de romaanse, kalkstenen klokkentoren uit de 13de eeuw. De toren is beschermd en is een restant van de versterkingen van de oude kerk. De huidige kerk, uit 1744, is in het verlengde van de toren gebouwd.

Het witgeverfde interieur heeft een schip met één beuk. Dat is verlicht door een dozijn ramen, sommige versierd met glas in lood, andere met eenvoudig glas. Het hoofdaltaar uit de 18de eeuw verwijst naar de jezuïetenstijl. Het koor bevat enkele eikenhouten gestoeltes. De preekstoel is in Lodewijk XIV-stijl.

Calvaire Rue du passeur d'eau - Remouchamps

- Afstand langs route: 19.08 km

Afbeelding 20: Calvaire Rue du passeur d'eau - Remouchamps

Deze calvaire bestaat uit een houten kruis met een crucifix onder een baldakijn.

Helaas is de oorsprong van dit mooie kleine kruisbeeld tot op de dag van vandaag volledig onbekend.

Dit type kruis, bekend als een "luifelkruis", vind je overal in Wallonië, maar de provincie Luik heeft de meeste exemplaren. In de meeste gevallen zijn de staander en het dwarsstuk van het kruis eenvoudigweg bedekt met twee latten of planken, al dan niet bewerkt, onder een hoek van 45°, die een soort baldakijn voor het kruis vormen. In zeldzamere gevallen is deze kap afgerond en soms is er zelfs een rug van planken aanwezig.

Gedenkstee 750 jaar Porallée - Remouchamps

 - Afstand langs route: 19.19 km

Afbeelding 21: Gedenkstee 750 jaar Porallée - Remouchamps (Bron: *Willem Vandenameele*)

Deze gedenkstee aan de "avenue de la Porallée" uit 1980 herinnert aan de 750ste verjaardag van het ontstaan van "La Porallée". Het gedenkteken bevat "MCCXXX" wat verwijst naar het jaar 1230.

De exacte datum is niet bekend, maar het is aan het begin van de 13e eeuw dat een heer (of een dame) van het kasteel van Montjardin in Remouchamps aan zijn jager (Emprardus li Brakni) het recht van jacht, visserij en teelt op zijn grondgebied zou hebben geschonken. Toen hij in 1230 stierf, liet deze jager zijn rechten na aan de inwoners van de regio op voorwaarde dat ze er nooit een huis zouden bouwen en dat ze tot God zouden bidden voor de rust van hun ziel. Deze gronden zijn aangewezen in alle akten onder de naam van 'de wonderbaarlijke

Poort God en Sint Peter van Aywaille'.

Toen het land Frans werd, werd het grondgebied van Porallée genationaliseerd. Vervolgens keert het bij decreet van 1810 terug naar het gemeenschappelijk erfgoed en behoudt elke eigenaar van de percelen het genot van vroeger, voor een zeer bescheiden huurkost genaamd 'aisance'.

La Porallée komt van de woorden "pour aller". Het grondgebied van de Porallée maakte immers deel uit van de hertogdommen Limburg (in het westen) en Luxemburg (in het oosten). De inwoners konden naar hartelust van het ene hertogdom naar het andere komen en gaan zonder belasting of tienden te betalen. Het was een vrije zone. Ze hadden zelfs de mogelijkheid om een akker te bewerken, vee te laten grazen, brandhout te nemen en te vissen in de Amblève. Dit alles was gratis.

Het was hun echter verboden er een constructie op te bouwen. In geval van een geschil werd door de rechtbanken van Aywaille, Remouchamps en Henumont een vonnis geveld dat archiefbescheiden werden genoemd.

De Porallée was een gebied met een vrije zone en is dus geen oude communicatieroute zoals de Vecquée. De huidige brede bosweg Voie de la Porallée, die van de N.697 (Remouchamps - La Reid) naar de Ville-au-Bois loopt, vlakbij de bronnen van de Ninglinspo, was in feite de oostelijke grens van dit gebied. Het markeert vandaag de dag nog steeds de gemeenschappelijke grens tussen Aywaille en Theux. De Porallée besloeg 4500 'bonniers' of ongeveer 40 km² waarvan twee derde (in het oosten) tot het hertogdom Luxemburg behoorde. Het is ongeveer de helft van de huidige oppervlakte van de gemeente Aywaille.

Om een einde te maken aan de zware eigendomsconflicten tussen de gemeenten Aywaille en Theux werd in 1833 een afbakening bevolen door Koning Leopold I. Deze bestaat uit 9 cilindrische stenen pilaren die in een rechte lijn van 7,3 km werden geplaatst

Croix de Henumont - Remouchamps

 - Afstand langs route: 19.8 km

Dit kruis staat ook bekend als het Croix des Français (omdat de overblijfselen van Franse soldaten die deelnamen aan de beroemde slag om de Redoute

Afbeelding 22: Croix de Henumont - Remouchamps
(Bron: *Willem Vandenameele*)

op 17 september 1794 aan de voet ervan werden gevonden) en soms als het Rodje Creû.

In 'Le Vieux-Luik, 22 februari 1922':

"In de bocht van de weg die van Sougné naar Henumont leidt, tegenover de poort van het park van Montjardin, staat een kruis van enorme eikenhouten balken die op de meest ongebruikelijke manier zijn samengevoegd... Ik heb sterk het vermoeden dat dit kruis is gemaakt van stukken van de oude feodale galgen van de heerlijkheid Montjardin.

Een paar jaar geleden, tijdens het graven aan de voet van dit kruis om jonge sparren te planten, werden menselijke resten, Franse uniformknopen van de 1e Republiek en een kanonskogel opgegraven. Ik denk dat ik kan concluderen dat dit kruis het graf markeert van een van de Franse soldaten die op 18 september 1794, onder leiding van een man genaamd Willem uit Kin, de gedurfde draaibeweging uitvoerden die generaal Jardon in staat stelde het plateau van Sprimont in te nemen van de Oostenrijkse troepen van Latour. Het zou dubbel interessant zijn om de herinnering op te halen aan deze Fransman die, als een ontroerend symbool, sliep in de schaduw van deze brokstukken van het Ancien Régime.

Vind de route op RouteYou

Bekijk op mobiel

&raffrcp